

varða starfsemi og uppbyggingu ILO. Sérstök nefnd innan stjórnarinnar hefur fjallað um þessi mál og gefið um þær skýrslur. Þessar skýrslur voru lagðar fyrir þingið ásamt greinargerð um umræður um málið í stjórninni. Var þetta í fyrsta skipti síðan 1944 að þingið hefur rætt á breiðum grundvelli um starfsemi og uppbyggingu Alþjóðavinnuárástofnunarinnar. Þingnefndin, sem fékk þetta mál til meðferðar, lagði til, að þingið féllist á það, að verkefni ILO skiptust í þrjú aðalflokka, þ. e. málefni, sem varða hæfni manna og hæfileika, lífs- og starfskjör og eflingu félagsmálastofnana. Nefndin lagði á það áherslu að þessir þrjú flokkar væru ná tengdir hver öðrum, en nú bæri nauðsyn til þess að vinna fyrst og fremst að því að auka hæfni manna. Þetta væri nauðsynlegt til þess að auka tekjumöguleika og bæta lífskjörin. Nefndin lýsti sig samþykka stefnu framkvæmdastjórans í málum varðandi atvinnu fyrir alla.

Um skipulag ILO er það að segja, að í því efni er hún að ýmsu leyti ólík öðrum alþjóðastofnunum, og skal hér getið þriggja veigamestu atriðanna í þessu efni.

Fyrst er þess að geta, að á þingum stofnunarinnar, í stjórn hennar og nefndum öllum, eiga fulltrúar atvinnurekenda og launþega sæti ásamt fulltrúum ríkisstjórna. Fulltrúar beggja nefndra stétta hafa jafnt atkvæðamagn, og samanlagt til jafns við ríkisstjórnafulltrúana.

Stjórn ILO hefur miklu meiri völd en tíðkast hjá öðrum sérstofnunum Sameinuðu þjóðanna. Hún gerir fjárhagsáætlanir stofnunarinnar, sem aldrei er breytt í meðförum þingsins. Stjórnin velur framkvæmdastjórann og ákveður dagskrá þingsins. Ekki er kveðið á um það í stofnskránni hvort það er þingið eða stjórnin, sem er hærra sett.

Í stjórn ILO eiga 10 mestu iðnaðarríkin fóst sæti. Þessi ríki tilnefna stjórnin eftir reglum, sem hún sjálf setur. Þessi 10 ríki voru árið 1969: Bandaríkin, Bretland, Frakkland, Indland, Ítalía, Japan, Kanada, Kína, Sovétríkin og Vestur-Þýzkaland.

Miklar umræður urðu um þetta síðast nefnda atriði á þinginu, þ. e. um þessi fóstu sæti í stjórninni. Einnig komu fram ýmsar raddir um það, að færa skyldi eitthvað af málum þeim, sem stjórnin fer nú með, yfir á þingið.

Ekki varð samkomulag um neinar breytingar, en ákveðið var að taka málið aftur fyrir á næsta þingi og leggja þá sérstaka áherslu á eftirtalin atriði:

1. Skipan stjórnarinnar, þ. á m. hlutfallið milli fastra fulltrúa og kosinna, svo og skiptingu milli atvinnurekenda og stjórnenda samyrkjureksturs.
2. Hvort ákveða skuli að þingið samþykki ráðningu framkvæmdastjóra.
3. Skipan sérfræðinganefnna og ráðgefandi stofnana, sem stjórnin kemur á fót. Samþykkt var að fela stjórninni að undirbúa þetta mál fyrir næsta þing.

Fylgiskjal I.

Samþykkt 129 um vinnueftirlit í landbúnaði.

Allsherjarþing Alþjóðavinnuárástofnunarinnar saman komið til 53. þingsetu sinnar í Genf hinn 4. júní 1969, eftir kvaðningu stjórnar Alþjóðavinnuárástofnunar;

minnst ákvæðanna í alþjóðlegum vinnuárástafsamþykktum um vinnueftirlit, svo svo sem samþykktar frá 1947 um vinnueftirlit, sem tekur til iðnaðar og verzlunar, og Plantekrusamþykktarinnar frá 1958, sem tekur til takmarkaðra þátta landbúnaðar;

telur almennar alþjóðlegar reglur um vinnueftirlit í landbúnaði æskilegar;

hefur ákveðið að samþykkja ákveðnar ábendingar um vinnueftirlit í landbúnaði, sem er fjórða mál á dagskrá þingsins;

hefur ákveðið að þessar ábendingar skuli gerðar í formi alþjóðasamþykktar;

því gerir þingið í dag, hinn 25. júní 1969, eftirfarandi samþykkt, sem nefnist Samþykkt frá 1969 um vinnueftirlit í landbúnaði.

1. gr.

1. Í samþykkt þessari merkir orðið „búrekstur“ atvinnurekstur, sem að öllu eða nokkru leyti er fólgin í jarðrækt, kvikfjárrækt, skógrækt, garðyrkju, frumvinnslu landbúnaðarafurða, sem búsljóri annast, og hvers konar annarri búnaðarstarfsemi.
2. Þar sem þess gerist þörf, skal hlutaðeigandi stjórnvald, að höfðu samráði við aðalsamtök hlutaðeigandi atvinnurekenda og kaupþega, þar sem þau eru til, skilgreina mörkin milli landbúnaðar annars vegar og iðnaðar og verzlunar hins vegar, þannig, að enginn búrekstur sé undanskilinn vinnueftirlitskerfi landbúnaðarins í landinu.
3. Þegar vafi leikur á því, hvort samþykkt þessi tekur til einhverrar starfsemi eða þáttar hennar, skal úr því skorið af hlutaðeigandi stjórnvaldi.

2. gr.

Í samþykkt þessari tekur orðið „lagaákvæði“ auk laga og reglugerða, til úrskurða gerðardóms og heildarsamninga, sem veitt er lagagildi og eftirlitsmönnum ber að framfylgja.

3. gr.

Hvert það aðildarríki, sem bundið er af samþykkt þessari skal halda uppi vinnueftirliti í landbúnaði.

4. gr.

Vinnueftirlitið í landbúnaði skal taka til búreksturs þar sem vinna kaupþegar eða lærlingar, hvernig sem kaupgreiðslu þeirra er háttað og hvernig svo sem samningar þeirra eru, að því er tekur til forms eða gildistíma.

5. gr.

1. Hvert það aðildarríki, sem fullgildir þessa samþykkt, getur með yfirlýsingu, er fylgi fullgildingu þess, undirgengið það, að vinnueftirlit í landbúnaði taki einnig til eins eða fleiri eftirtalinna flokka manna, sem vinna í landbúnaði:
  - (a) leiguliða, sem ekki hafa í þjónustu sinni aðkeypt vinnuafli, og annarra hliðstæðra flokka starfsfólks í landbúnaði;
  - (b) manna, sem eru aðilar að félagsbúskap, svo sem meðlimir samvinnufélags;
  - (c) vandamanna þess, er búið rekur, eftir því sem ákvæðið er í lögum eða reglugerðum.
2. Hvert það aðildarríki, sem hefur fullgilt þessa samþykkt, getur síðar tilkynnt framkvæmdastjóra Alþjóðavinnuáskrifstofunnar, að það láti ákvæði hennar taka til eins eða fleiri þeirra flokka manna, sem getið er í tölulíðnum hér á undan og samþykktin ekki tekur þegar til samkvæmt fyrri yfirlýsingu.
3. Hvert það aðildarríki, sem hefur fullgilt þessa samþykkt, skal í skýrslum sínum samkvæmt 22. gr. stofnskrár Alþjóðavinnuáskrifstofunnar greina frá því, að hve miklu leyti ákvæðum samþykktarinnar er beitt, eða áformað er að beita þeim, að því er tekur til þeirra flokka manna, sem getið er í 1. tölulíð þessarar greinar og samþykktin tekur ekki til samkvæmt yfirlýsingu.

6. gr.

1. Hlutverk vinnueftirlits í landbúnaði skal vera:
  - (a) að tryggja framkvæmd lagaákvæða um vinnuskilyrði og vernd verkamanna við vinnu sína, svo sem ákvæða um vinnustundir, vinnulaun, vikulega hvildardaga og frídaga, öryggi, heilbrigði og velferð, vinnu kvenna, barna og unglunga, og önnur skyld efni, að svo miklu leyti sem vinnueftirlitsmenn geta framfylgt slíkum ákvæðum;
  - (b) að láta atvinnurekendum og verkamönnum í té tæknilegar upplýsingar og leiðbeiningar um áhrifaríkustu aðferðirnar til að framfylgja lagaákvæðunum;

- (c) að láta hlutaðeigandi stjórnvald vita um ágalla eða misbeitingar, sem ekki er sérstaklega fjallað um í gildandi lagaákvæðum, og gera tillögur um endurbætur á lögum og reglugerðum.
2. Með lögum eða reglugerðum má fela vinnueftirlitsmönnum í landbúnaði leiðbeiningarstörf og framkvæmdir í sambandi við lagaákvæði um lífskjör verkamanna og fjölskyldna þeirra.
  3. Þau önnur verkefni, sem vinnueftirlitsmönnum í landbúnaði kunna að vera falin, skulu ekki vera þannig, að þau dragi úr framkvæmdum á aðalhlutverki þeirra, eða á nokkurn hátt skerði myndugleika eða hlutleysi það, sem eftirlitsmönnum er nauðsynlegt í samskiptum sínum við atvinnurekendur og verkamenn.

7. gr.

1. Að svo miklu leyti sem það samrýmist stjórnsýslu í aðildarríkinu, ætti að setja vinnueftirlit í landbúnaði undir eftirlit og yfirstjórn einnar miðstjórnar.
2. Þegar um sambandsríki er að ræða, getur „miðstjórn“ þýtt miðstjórn fyrir allt sambandsríkið, eða einstök ríki innan þess.
3. Vinnueftirlit í landbúnaði má t. d. framkvæma þannig:
  - (a) að ein stofnun annist eftirlitið í öllum greinum atvinnulífsins;
  - (b) að ein stofnun annist eftirlitið, en hún sjái um sérhæfingu með viðeigandi þjálfun þeirra eftirlitsmanna, sem eiga að annast eftirlit í landbúnaði;
  - (c) að ein stofnun annist eftirlitið, en sérhæfing fari fram innan hennar með því að koma á fót tæknilega hæfri þjónustu, og starfslið hennar annist störf sín í landbúnaði; eða
  - (d) að sérstakt eftirlit sé fyrir landbúnaðinn og það sé undir eftirliti miðstjórnar, sem einnig hafi sama rétt að því er tekur til eftirlits í öðrum greinum, svo sem iðnaði, flutningum og verzlun.

8. gr.

1. Starfslið vinnueftirlits í landbúnaði skal skipað opinberum starfsmönnum, og skal staða þeirra og aðstaða í starfi vera þannig, að þeim sé tryggð föst staða og að þeir séu óháðir stjórnarskiptum og óhentugum ytri áhrifum.
2. Að svo miklu leyti, sem það getur samrýmist lögum, reglugerðum eða landsvenju, geta aðildarríki tekið inn í eftirlitið í landbúnaði fulltrúa frá fagfélögum, og mundu þá störf þeirra vera til uppfyllingar störfum, hinna opinberu starfsmanna. Skal þessum mönnum tryggð atvinnuöryggi, og þeir skulu vera óháðir óhentugum ytri áhrifum.

9. gr.

1. Að teknu tilliti til sérhverra skilyrða, sem sett kunna að vera í lögum eða reglugerðum um ráðningu í opinbert starf, skulu vinnueftirlitsmenn í landbúnaði skipaðir eingöngu með tilliti til starfshæfni þeirra.
2. Hlutaðeigandi stjórnvald ákveður á hvern hátt slík hæfni skuli reynd.
3. Vinnueftirlitsmenn í landbúnaði skulu nægilega þjálfaðir til starfs síns, og gefa skal þeim kost á frekari þjálfun síðar í starfi.

10. gr.

Ráða má karla jafnt sem konur til eftirlitsstarfa í landbúnaði. Ef nauðsyn ber til, má fela konu eða karli sérstök skyldustörf.

11. gr.

Sérhvert aðildarríki skal gera nauðsynlegar ráðstafanir til þess, að í tengslum við vinnueftirlitið í landbúnaði séu vel hæfir tæknilegir sérfræðingar, sem getu aðstoðað við lausn vandamála, sem krefjast tæknilegrar þekkingar. Skal þessu hagað cins og bezt hæfir aðstæðum í hverju landi.

12. gr.

1. Hlutaðeigandi stjórnvald skal gera viðeigandi ráðstafanir til þess að efla raunhæfa samvinnu milli vinnueftirlits í landbúnaði og opinberra stjórnvalda, svo og viðurkenndra stofnana, sem vinna að hliðstæðum verkefnum.
2. Þegar nauðsyn krefur, getur hlutaðeigandi stjórnvald annað hvort falið tiltekin eftirlitsstörf í einstökum landshlutum eða héruðum þar til hæfum opinberum stjórnvöldum eða aðilum, eða fá þessa aðila til að aðstoða við lausn vandamála, sem um er að ræða, þó þannig, að þetta dragi ekki úr framkvæmd ákvæða samþykktarinnar.

13. gr.

Hlutaðeigandi stjórnvald skal stuðla að aukinni samvinnu vinnueftirlitsmanna í landbúnaði og atvinnurekenda og verkamanna, eða samtaka þeirra, þar sem þau eru til.

14. gr.

Tryggja skal að eftirlitsmenn í landbúnaði séu nægilega margir til þess að framkvæma eftirlitið á raunhæfan hátt, og skal fjöldi þeirra ákveðinn með nægilegu tilliti til:

- (a) mikilvægis skyldustarfa þeirra, sem eftirlitsmenn verða að annast, og sér í lagi:
  - (i) fjölda, gerðar, stærðar og staðsetningar búnaðarfyrirtækja, sem athuguð skulu;
  - (ii) fjölda og flokkunar þeirra, sem þar vinna; og
  - (iii) hversu víðtæk og hvernig samsett þau lagaákvæði eru, sem framkvæma á;
- (b) þeirra tæknilegu hjálpartækja, sem eftirlitsmenn hafa til umráða;
- (c) hvenær eftirlit getur af hagkvæmisástæðum farið fram svo að raunhæft sé.

15. gr.

1. Hlutaðeigandi stjórnvald skal gera nauðsynlegar ráðstafanir til þess að láta eftirlitsmönnum í landbúnaði í té:
  - (a) svæðisskrifstofur þannig staðsettar, að tillit sé tekið til landfræðilegrar staðsetningar landbúnaðarfyrirtækjanna og samgangna, og sé búnaður þeirra í samræmi við þarfir starfseminnar og aðgengilegar hlutaðeigandi mönnum, eftir því sem mögulegt er;
  - (b) ferðamöguleikum, sem þeim eru nauðsynlegir til framkvæmdar skyldustarfa þar sem almenn samgöngutæki eru ekki fyrir hendi.
2. Hlutaðeigandi stjórnvald skal sjá um að endurgreiða eftirlitsmönnum í landbúnaði allan ferðakostnað og aukaútgjöld, sem hafa reynzt óhjákvæmileg við framkvæmd skyldustarfa þeirra.

16. gr.

1. Vinnueftirlitsmönnum í landbúnaði, sem hafa í höndum viðeigandi skilríki, skal heimilt:
  - (a) án þess að boða komu sína, að hafa frjálsan aðgang að eftirlitsskyldum vinnustað hvenær sem er að degi til eða nóttu;
  - (b) að koma að degi til í húsnæði, sem þeir höfðu ástæðu til að ætla að væri eftirlitsskylt;
  - (c) að framkvæma hverjar þær rannsóknir eða skoðanir og hera fram þær fyrirspurnir, sem þeir kunna að telja nauðsynlegt til þess að fullvissa sig um, að lagaákvæðin séu fyllilega virt, og sér í lagi:
    - (i) að yfirheyra í einrúmi, eða í votta viðurvist, atvinnurekandann, starfsfólk fyrirtækisins eða sérhvern annan mann í fyrirtækinu, um mál-efni, er varða framkvæmd lagaákvæðanna;
    - (ii) að krefjast á þann hátt, sem fyrir er mælt í lögum eða reglugerðum, framvísunar bóka, skýrslna og annarra skjala, sem skylt er að halda

samkvæmt lögum eða reglugerðum varðandi lífsskilyrði og vinnuskilyrði, svo að þeir geti séð hvort slík skjöl séu í samræmi við lagaákvæði, einnig er þeim leyfilegt að afrita slík skjöl eða taka útdrætti úr þeim;

(iii) að taka til rannsóknar sýni af framleiðsluvörum og af efnum, sem notuð eru eða meðhöndluð, enda sé atvinnurekanda eða fulltrúa hans tilkynnt um hvað tekið er í þessu skyni.

2. Vinnueftirlitsmenn mega ekki fara inn á heimili atvinnurekandans samkvæmt ákvæðum í staflíðum (a) eða (b) í 1. tölulið þessarar greinar, nema með samþykki hans eða sérstakri heimild hlutaðeigandi stjórnvalds.
3. Þegar eftirlitsmenn koma í eftirlitsferð, skulu þeir tilkynna atvinnurekandanum eða fulltrúa hans, svo og verkamönnum eða fulltrúum þeirra, komu sína, nema þeir telji að það geti verið skaðlegt fyrir árangur af framkvæmd skyldustarfa þeirra.

17. gr.

Í þeim tilvikum, og á þann veg, sem hlutaðeigandi stjórnvald ákveður, skal vinnueftirlitið í landbúnaði starfa með varnareftirliti með nýjum fyrirtækjum, nýjum efnum og nýjum vinnsluaðferðum, sem eru líkleg til að vera hættuleg heilbrigði eða öryggi.

18. gr.

1. Vinnueftirlitsmenn í landbúnaði skulu hafa vald til þess að gera ráðstafanir til að bætt sé úr göllum, sem í ljós hafa komið, á gerð, fyrirkomulagi eða vinnuaðferðum í landbúnaðarfyrirtækjum, þ. á m. notkun hættulegra efna, sem þeir kunna að hafa fulla ástæðu til að ætla að hættuleg séu heilbrigði eða öryggi.
2. Til þess að gera eftirlitsmönnum, fært að gera slíkar ráðstafanir, skal þeim gefið vald til þess — með fyrirvara um rétt samkvæmt lögum til áfrýjunar til dómstóls eða stjórnvalds — að mæla fyrir um eða láta gefa út fyrirmæli um:
  - (a) að innan tiltekins frests séu gerðar þær breytingar á byggingum, fyrirkomulagi, tækjum, verkfærum og vélum, sem nauðsynlegar kunna að vera til þess að fullnægt sé lagaákvæðum varðandi heilbrigði og öryggi;
  - (b) ráðstafanir, er komi þegar til framkvæmda og geti gengið svo langt, að þær hafi í för með sér vinnustöðvun þegar um er að ræða bráða hættu fyrir heilbrigði og öryggi.
3. Þar sem aðgerðir þær, sem um ræðir í 2. tölulið samrýmast ekki réttarvenju eða framkvæmdavenju í hlutaðeigandi aðildarríki, skulu eftirlitsmenn hafa rétt til þess að leita til hlutaðeigandi stjórnvalds, um útgáfu fyrirmæla um aðgerðir, er komi til framkvæmda þegar í stað.
4. Þegar í stað skal kynna atvinnurekandanum og fulltrúum verkamannanna þá galla, sem eftirlitsmaður nú hefur uppgötvað við heimsókn sína í fyrirtækið, og þau fyrirmæli, sem hann hefur gefið í samræmi við 2. tölulið, eða hann ætlar að láta gefa í samræmi við 3. tölulið.

19. gr.

1. Í þeim tilvikum og á þann veg, sem tiltekið er í lögum eða reglugerðum, skal tilkynna vinnueftirlitinu vinnuslys og atvinnusjúkdómstilfelli í landbúnaðarstörfum.
2. Eftir því sem við verður komið skulu eftirlitsmennirnir taka þátt í vettvangsrannsóknum á orsökum alvarlegustu tilfella vinnuslysa og atvinnusjúkdóma, sérstaklega ef þau snerta marga verkamenn eða leiða til dauða.

20. gr.

Með þeim undantekningum, sem gerðar kunna að vera með lögum eða reglugerðum, skulu eftirfarandi reglur gilda fyrir vinnueftirlitsmenn í landbúnaði:

- (a) Þeir mega ekki hafa neinna beinna eða óbeinna hagsmuna að gæta í þeim fyrirtækjum, sem þeir hafa eftirlit með.
- (b) Að viðlagðri hæfilegri refsingu eða viðurlögum, skal þeim óheimilt að ljóstra upp neinum framleiðslu- eða viðskiptaleyndarmálum eða framleiðsluaðferðum, sem þeir kunna að verða visir um í starfi sínu, og það jafnt eftir að þeir hafa látið af starfi.
- (c) Þeir skulu halda algjörlega leyndum heimildum sínum um galla, hættur í framleiðsluaðferðum eða brot á lagaákvæðum, og þeir mega ekki gefa atvinnurekandanum eða fulltrúa hans í skyn, að skoðun hafi verið gerð vegna framkominnar kvörtunar.

21. gr.

Eftirlit með landbúnaðarfyrirtækjum skal framkvæmt svo oft og nákvæmlega, sem nauðsynlegt er til þess að tryggja raunhæfa framkvæmd viðeigandi lagaákvæða.

22. gr.

1. Menn, sem brjóta lagaákvæði, er vinnueftirlitsmönnum í landbúnaði ber að framfylgja, eða vanrækja að fara eftir þeim, skulu sæta aðgerðum af hálfu dómstóla eða framkvæmdavalds án viðvörunar. Þó má með lögum eða reglugerðum gera undantekningar í þeim tilvikum þegar gefa skal aðvörun um að gera endurbætur eða varúðarráðstafanir.
2. Það skal vinnueftirlitsmönnum í sjálfsvald sett, hvort þeir veita aðvörun og leiðbeiningar í stað þess að kæra eða leggja til að kært sé.

23. gr.

Ef vinnueftirlitsmenn í landbúnaði hafa ekki umboð til þess að kæra, skal þeim heimilt að senda skýrslur um brot á lagaákvæðunum beint til stjórnvalds, sem getur komið fram með slíka kæru.

24. gr.

Með lögum eða reglugerðum skal setja viðeigandi viðurlög við brotum á lagaákvæðum, sem vinnueftirlitsmenn í landbúnaði eiga að framkvæma, og einnig við því að hindra þá í störfum, og þessum viðurlögum skal beitt á raunhæfan hátt.

25. gr.

1. Vinnueftirlitsmenn eða svæðisskrifstofur, eftir því hvort við á, skulu senda miðstjórn eftirlitsins reglulega skýrslur um árangur af störfum sínum í landbúnaði.
2. Þessar skýrslur skulu þannig gerðar, og fjalla um þau atriði, sem miðstjórn eftirlitsins tiltekur á hverjum tíma. Þær skal senda a. m. k. eins oft og miðstjórn ákveður, og aldrei sjaldnar en árlega.

26. gr.

1. Miðstjórn eftirlitsins skal gefa ársskýrslu um starfsemi eftirlitsins í landbúnaði, annað hvort sem sérstaka skýrslu eða hluta af almennri ársskýrslu þess.
2. Slíkar ársskýrslur skulu gefnar út innan hæfilegs tíma frá lokum þess árs, sem þær taka til, og ávallt innan tólf mánaða.
3. Eintök af ársskýrslunum skal senda framkvæmdastjóra Alþjóðavinnuáskrifstofunnar innan þriggja mánaða frá útgáfu þeirra.

27. gr.

Ársskýrslan, sem miðstjórn eftirlitsins gefur út, skal fjalla um eftirtalin atriði, að svo miklu leyti sem þau eru undir eftirliti hennar:

- (a) lög og reglugerðir, sem snerta vinnueftirlit í landbúnaði;
- (b) starfslið vinnueftirlits í landbúnaði;

- (c) yfirlit yfir landbúnaðarfyrtæki, sem háð eru eftirliti, og fjölda starfsfólks í þeim;
- (d) yfirlit yfir eftirlitsferðir;
- (e) yfirlit yfir brot og refsingar;
- (f) yfirlit yfir vinnuslys og orsakir þeirra;
- (g) yfirlit yfir atvinnusjúkdóma og orsakir þeirra.

28. gr.

Formlegar fullgildingar á þessari samþykkt skulu sendar framkvæmdastjóra Alþjóðavinnu- og atvinnuáskrifstofunnar til skrásetningar.

29. gr.

1. Þessi samþykkt skal einungis bindandi fyrir þau aðildarríki Alþjóðavinnu- og atvinnuáskrifstofunnar, sem hafa látið framkvæmdastjóran skrá fullgildingar sínar.
2. Hún gengur í gildi tólf mánuðum eftir að fullgildingar tveggja aðildarríkja hafa verið skráðar hjá framkvæmdastjóranum.
3. Síðan gengur þessi samþykkt í gildi, að því er snertir hvert aðildarríki, tólf mánuðum eftir að fullgilding þess hefur verið skráð.

30. gr.

1. Aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, getur sagt henni upp að liðnum tíu árum frá fyrstu gildistöku hennar. Tilkynningu um uppsögn skal senda framkvæmdastjóra Alþjóðavinnu- og atvinnuáskrifstofunnar til skrásetningar. Slík uppsögn öðlast ekki gildi fyrr en ár er liðið frá skrásetningardegi hennar.
2. Hvert það aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, en notfærir sér ekki innan árs frá lokum tíu ára tímabilsins, sem um getur í fyrri tölulið, rétt þann til uppsagnar, sem kveðið er á um í þessari grein, skal bundið af henni í annað tíu ára tímabil, og síðan getur það sagt þessari samþykkt upp að loknu hverju tíu ára tímabili í samræmi við ákvæði þessarar greinar.

31. gr.

1. Framkvæmdastjóri Alþjóðavinnu- og atvinnuáskrifstofunnar skal tilkynna öllum aðildarríkjum, Alþjóðavinnu- og atvinnuáskrifstofunnar skráningu allra fullgildinga og uppsagna, sem aðildarríki stofnunarinnar hafa sent honum.
2. Þegar framkvæmdastjórinn tilkynnir aðildarríkjum stofnunarinnar skrásetningu annarrar fullgildingarinnar, sem honum berst, skal hann vekja athygli þeirra á, hvaða dag samþykktin gangi í gildi.

32. gr.

Framkvæmdastjóri Alþjóðavinnu- og atvinnuáskrifstofunnar skal senda aðalritara Sameinuðu þjóðanna til skrásetningar samkvæmt 102. grein sáttmála Sameinuðu þjóðanna, allar upplýsingar um fullgildingar og uppsagnir, sem hann hefur skrásett í samræmi við ákvæði undanfarandi greina.

33. gr.

Þegar stjórn Alþjóðavinnu- og atvinnuáskrifstofunnar kann að álíta það nauðsynlegt, skal hún leggja fyrir Allsherjarþingið skýrslu um framkvæmd þessarar samþykktar og athuga jafnframt, hvort æskilegt sé að setja á dagskrá þingsins breytingar á henni allri eða hluta hennar.

34. gr.

1. Ef þingið gerir nýja samþykkt, sem breytir þessari samþykkt að meira eða minna leyti og sú samþykkt mælir ekki fyrir á annan veg, þá skal:

- (a) fullgilding aðildarríkis á hinni nýju samþykkt ipso jure hafa í för með sér tafarlausa uppsögn þessarar samþykktar, hvað sem ákvæðum 30. greinar hér að framan liður, ef hin nýja samþykkt öðlast gildi og þá frá þeim tíma er það gerist;
  - (b) aðildarríkjum ekki heimilt að fullgilda þessa samþykkt, eftir að hin nýja samþykkt gekk í gildi.
2. Þessi samþykkt skal, hvað sem öðru liður, halda gildi sinu eins og hún er að formi og efni hvað snertir þau aðildarríki, sem hafa fullgilt hana en ekki hina nýju samþykkt.

35. gr.

Hinn enski og franski texti þessarar samþykktar eru jafngildir.

Fylgiskjal II.

Samþykkt 130 um læknishjálp og sjúkrabætur.

Allsherjarþing Alþjóðavinnuálastofnunarinnar saman komið til 53. þingsetu sinnar í Genf hinn 4. júní 1969, eftir kvaðningu stjórnar Alþjóðavinnuálastofnunarinnar, hefur ákveðið að samþykkja tilteknar ábendingar um breytingar á samþykkt frá 1927 um sjúkratryggingar iðnaðarfólks og Samþykkt frá 1927 um sjúkratryggingar landbúnaðarfólks, sem er fimmta mál á dagskrá þingsins, og þar sem það hefur ákveðið, að þessar ábendingar skuli gerðar í formi samþykktar, gerir þingið í dag, 25. júní 1969, eftirfarandi samþykkt, sem nefnist Samþykkt um læknishjálp og sjúkrabætur, 1969:

I. KAFLI

ALMENN ÁKVÆÐI

1. gr.

Í samþykkt þessari:

- (a) tekur orðið „löggjöf“ til reglna um almannatryggingar, auk laga og reglugerða;
- (b) merkir orðið „tiltekið“, það sem ákveðið er í lögum eða með heimild í lögum;
- (c) tekur orðið „atvinnufyrirtæki“ til fyrirtækja í eftirtöldum starfsgreinum: námarækstur og grjótnám, verksmiðjurekstur, byggingastarfsemi, þjónustustarfsemi, sem sér fyrir rafmagni, gasi og vatni, svo og flutningur og geymsla á vörum og samgöngur;
- (d) merkir orðið „heimili“ venjulegan dvalarstað í landi aðildarríkis, og orðið „íbúi“ þann mann, sem að staðaldri dvelur í landi aðildarríkis;
- (e) merkja orðin „á framfæri“ það ástand, að maður er öðrum háður um framfærslu, og ætla má að það ástand sé fyrir hendi í ákveðnum tilvikum;
- (f) merkir orðið „eiginkona“ þá eiginkonu, sem framfærð er af manni sínum;
- (g) merkir orðið „barn“:
  - (i) barn, sem er innan þess aldurs er skólaskyldu lýkur, eða innan 15 ára aldurs, hvort markið sem hærra er, þó þannig, að aðildarríki, sem gefið hefur yfirlýsingu samkvæmt 2. gr., getur, meðan sú yfirlýsing er í gildi, beitt þeirri skýringu, að samþykktin taki til barns, sem ekki hefur náð þeim aldri, er skólaskyldu lýkur eða 15 ára aldri, og
  - (ii) eftir nánari reglum barn innan tiltekins aldurs, sem er hærri en tiltekið er í lið (i), í þessum staflið, og er iðnnemi eða við annað nám, eða er haldið langvinnum sjúkdómi eða veikleika, sem gerir það ófært um að stunda arðbæra atvinnu. Kröfunni í þessum lið telst einnig fullnægt, ef lög skilgreina orðið barn þannig, að það taki til sérhvers barns innan aldursmarks, sem er verulega hærra en það, sem tiltekið er í lið (i) í þessum staflið;